

[H. F. Ulrichsen.]

andet end en Slags Maanedsløv for voksne Mennesker; de mener, at det er gavnligt og nødvendigt at have visse Timer, visse Stunder, visse Dage, hvor der er Mulighed for ikke blot at stoppe med Arbejdet, men ogsaa for at faa Tanken draget bort fra det almindelige Jag, draget op til noget højere. Og Loven af 7. August 1922, den Lov, man nu foreslaar ændret, bygger i Virkeligheden paa nøjagtigt det samme Princip som Loven af 1845, paa det Princip nemlig, at Helligdagen skal være noget andet end en Fridag, at den tillige skal være en Dag, hvor Menneskene har noget andet at tænke paa end Arbejde og Fornøjelse.

Det Forslag, der nu er forelagt og til Behandling her i Dag, er efter mit Skøn er meget radikalt Forslag, fordi det faktisk fuldstændig sletter det ene af de to Formaal, der Tiderne igennem har været opretholdt for Helligdagslovgivningen. Det gør Helligdagen alene til en Hviledag, til en Maanedsløv, det sletter fuldstændig den kirkelige Karakter af Søn- og Helligdagene. Det er naturligvis, vil den højtærede Justitsminister maaske sige, rationelt ud fra hans Synspunkt at affatte Loven paa denne Maade. Jeg kunde sige i en Parentes for min egen Regning, at jeg har saa megen Tillid til den højtærede Justitsminister, at ligesom han for nylig i et andet Tilfælde — jeg tænker her paa Udvirkningen af de noksom omtalte Benaadninger — har tilsidesat det principielt rationelle af Hensyn til Billigheden i det enkelte Tilfælde, saaledes kunde jeg ogsaa tænke mig, at han i en Sag som denne vil forstaa, at det vil være praktisk at se bort fra det rationelle, fra det radikalt doktrinære, vil jeg næsten sige, og at tage Hensyn til, at langt den største Del af den danske Befolkning ønsker, at Søn- og Helligdagene skal være noget andet end Fri- og Hviledage, noget andet end Maanedsløv.

Det fremgaar af de Bemærkninger, hvormed Lovforslaget indledes, at man fra mange Sider har været imod at nedbryde det gamle Helligdags- og Søndagsbegreb. Det er jo kun naturligt, at Kirkeministeriet og Biskopperne har været derimod. Jeg vil tilføje, at efter mit Skøn vil langt den største Del af Befolkningen i denne Sag staa bag Kirkeministeriet, staa bag Kirkens Repræsentanter, bag Biskopperne. Men det fremgaar for øvrigt ogsaa af Lovforslagets Bemærkninger, at der ikke fra en eneste Organisation, ikke fra en eneste Myndighed er fremkommet nogen som helst anbefaling for at opgive det gamle Helligdagsprincip;

der har ikke fra et eneste Sted været anført noget Motiv til at gaa bort fra det gamle Begreb og at gøre Søn- og Helligdagene alene til Fri-, Fornøjelses- og Forlystelsedage. Jeg vil endda sige, at denne min Betragtning godt kan tiltrædes ogsaa ud fra andre Synspunkter end de rent kirkelige. Der er ingen Tvivl om, at ogsaa Folk, som stiller sig uinteresserede eller maaske endda halvt fjendtligt over for Kirken, vil mene, at der er Dage og Timer, hvor man maa tænke paa noget andet end Arbejde og Forlystelse. Jeg ved for Resten ikke, hvad det hedder paa Dansk, men man føler undertiden Trang til det, som paa Fransk hedder *recueillement*, til Lejlighed til at samle Tankerne om noget højere og noget bedre, og er det ikke Bevis paa, at der er en saadan Tendens, at man i en Række af de tidligere krigsførende Lande har besluttet sig til at mindes de faldne ved et eller flere Minutters fuldstændige Stillehed, ikke blot Standsning af Forlystelser, men Standsning af al Larm, selv af det, der nu er det vigtigste af alt, al Færdsel. Jeg synes, at disse ikke blot kristelige, men ogsaa moralske Betragtninger ikke maa undervurderes. Jeg tror, den højtærede Justitsminister i dette Tilfælde har gjort sig skyldig i en Fejlvurdering af Momenter, der spiller en overordentlig stor Rolle for den danske Befolkning, jeg vil endda sige, at der er ingen Tvivl om, at der vil være Stemning i vide Kredse for at gaa videre med Søndags- og Helligdagsfreden paa visse Omraader. Mange Mennesker vilde være overordentlig glade, om man i alt Fald en Del af Søn- og Helligdagen kunde blive fri for at høre Højtalere, om der kunde komme en Konvention om, at visse Tider paa Aaret var man fri for at have hylende Radioer, var man overhovedet ikke i Stand til at faa hverken Musik, Ord eller nogen som helst anden Lyd ind i Husene eller i Samfundet gennem disse fortrinlige moderne Apparater, som Højtalerne er.

Altsaa, det foreliggende Lovforslag tiltænter det gamle Helligdagsbegreb. Det gør det uden nogen som helst Nødvendighed, og uden at der er kommet Henvendelse derom fra nogen som helst Side. Ja, der er dog et ganske lille Rudiment tilbage; det spiller overhovedet ingen Rolle for Lovforslaget, og efter mit Skøn er det egentlig ganske overflødig. Det er den Bestemmelse, som findes i Lovforslagets § 3; hvor man gør den Indskrænkning, at der paa Folkekirkens Helligdage ikke maa finde offentlige Forsamlinger eller Forlystelser Sted, naar Gudstjenesten derved forstyrres.